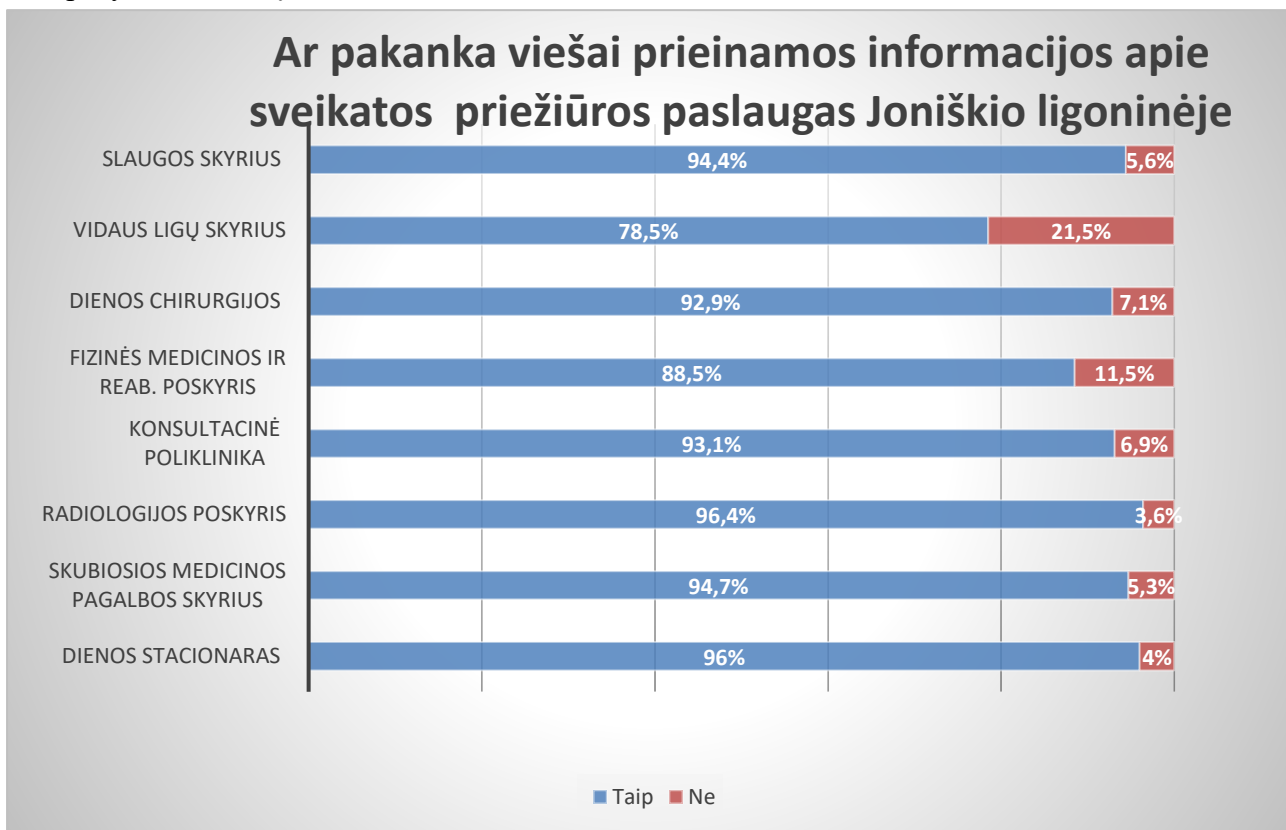

VIEŠOJI ĮSTAIGA JONIŠKIO LIGONINĖS KLAUSIMŲ APIE KORUPCIJOS PASIREIŠKIMO TIKIMYBĘ APKLAUSOS DUOMENŲ ANALIZĖ 2021 m.

Vykdam korupcijos prevencijos viešojoje įstaigoje Joniškio ligoninėje 2021–2022 metų programos įgyvendinimo 2021–2022 metais priemonių planą, patvirtintą Joniškio ligoninės vyriausiojo gydytojo 2021 m. liepos 21 d. įsakymu Nr. V-102 „Dėl viešosios įstaigos Joniškio ligoninės 2021-2022 metų korupcijos prevencijos programos ir programos įgyvendinimo priemonių plano patvirtinimo“ pacientų stacionariųjų ir ambulatorinių paslaugų vertinimo anketoje buvo pateikiami klausimai apie korupcijos pasireiškimo tikimybę.

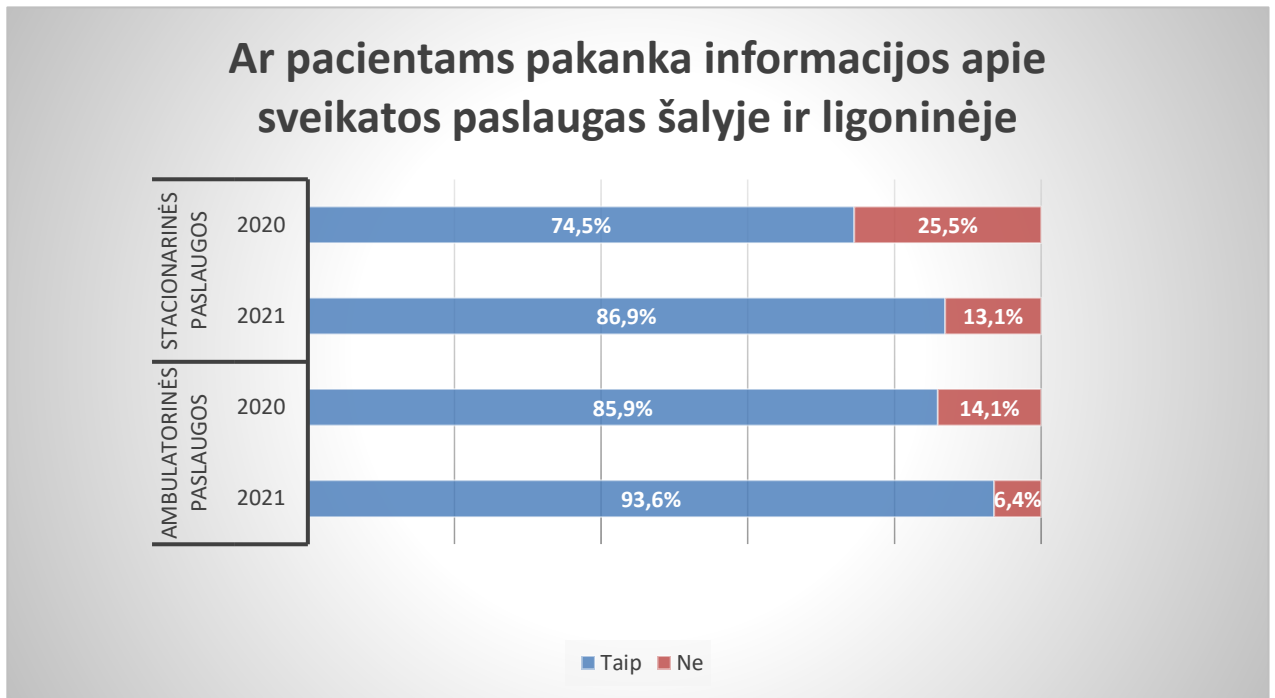
Pacientų buvo klausama apie viešai prieinamą informaciją apie sveikatos apsaugą, pacientų teisinę atsakomybę, neoficialų pinigų ar dovanų davimą medicinos darbuotojams, to priežastis ir pranešimą apie tokį įvykį ligoninės administracijai. Atsakant į teiginius reikėjo pažymėti taip, ne arba pažymėti varnelę.

1 pav. Pacientų atsakymai procentais į klausimą apie pakankamą informaciją apie sveikatos apsaugą

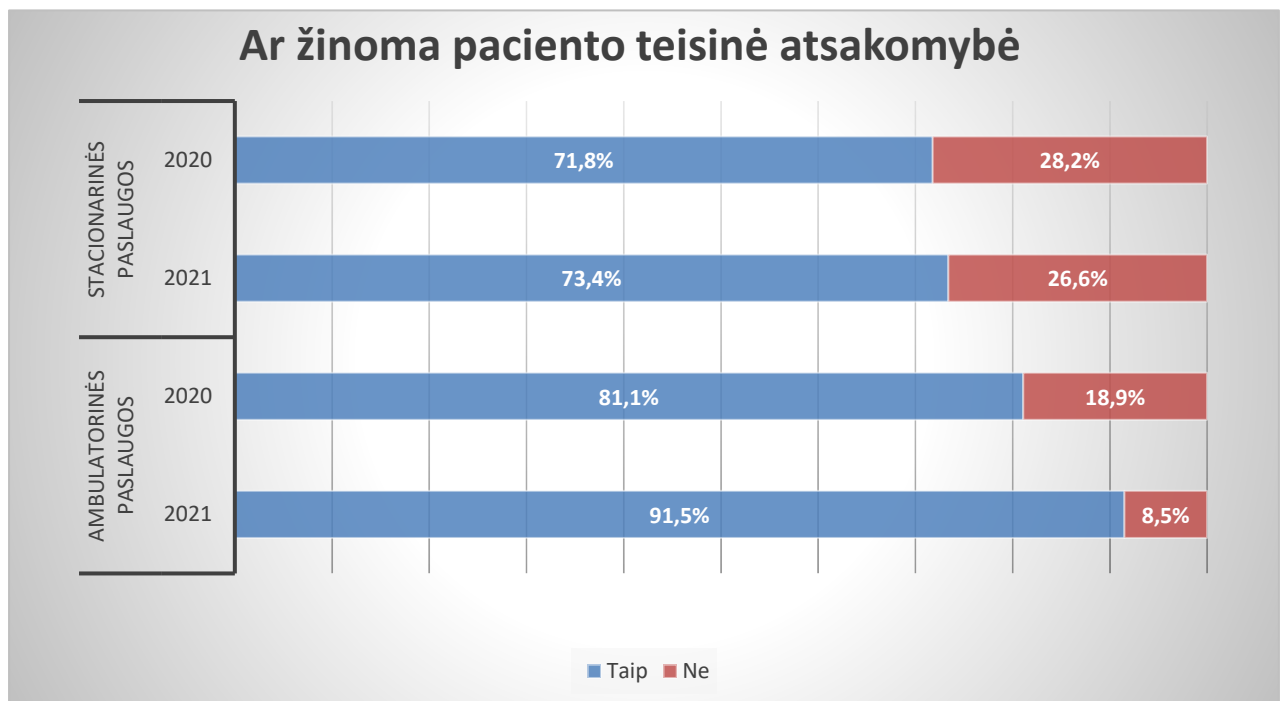
Pacientų buvo klausama, ar jiems pakanka viešai prieinamos informacijos apie sveikatos priežiūros paslaugas ligoninės stacionaro skyriuose, Konsultacinėje poliklinikoje, Dienos stacionare, Skubiosios medicinos pagalbos skyriuje, Fizinės medicinos ir reabilitacijos bei Radiologijos poskyriuose. Kaip matyti 1 pav., 21,5 proc. Vidaus ligų sk. pacientų teigė, kad, kad jiems tokios informacijos nepakanka.. Tai galėjo sąlygoti, kad dėl COVID-19 infekcijos sukeltos pandemijos šiame skyriuje buvo įsteigtos lovos COVID-19 liga sergantiems pacientams. Fizinės medicinos ir reabilitacijos poskyryje 11,5 proc. taip pat nurodė, kad informacijos jiems trūksta. Lyginant bendrus rezultatus su 2020 ir 2021 m. galime daryti prielaidą, kad situacija yra pagerėjusi tiek ambulatorines paslaugas, tiek stacionarines paslaugas gaunančių pacientų. Tai rodo, kad ir toliau reikia tobulinti informacijos ligoninėje pateikimo aiškumą ir pobūdį.

Duomenų palyginimas pateikiamas 2 pav.

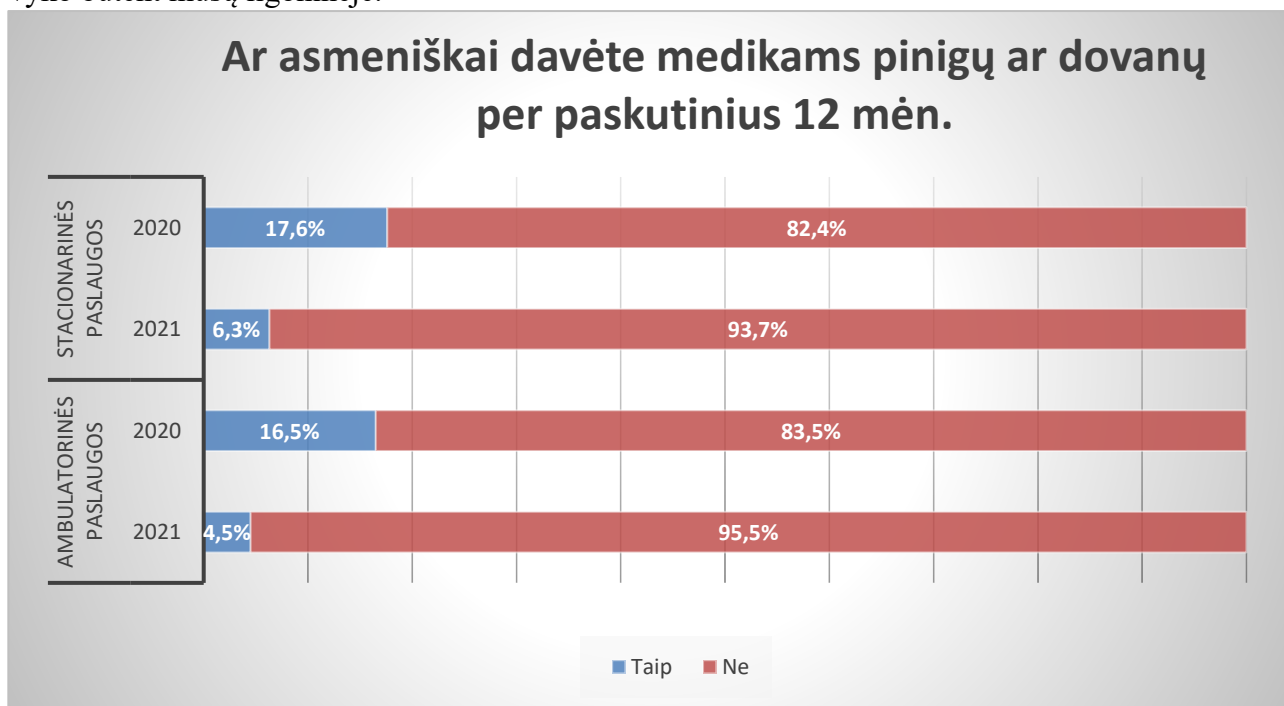
2 pav. Pacientų atsakymų palyginimas 2020 – 2021 m.

Pacientų buvo klausiama, ar jie žino paciento teisinę atsakomybę už neoficialius mokėjimus (pinigų ar dovanų davimą) sveikatos priežiūros įstaigoje. 3 pav. parodyta, kad 2021 m. 8,5 proc. ambulatorines ir 26,6 proc. stacionarines paslaugas gavusių pacientų nežino pacientų teisinės atsakomybės už neoficialius mokėjimus ir dovanas. Tai reiškia, kad pacientams trūksta prieinamų ir suprantamų priemonių apie jų teisinę atsakomybę, nors 2020 m. metais neigiamai atsakiusiųjų skaičius lyginant su 2021 m. buvo didesnis.

3 pav. Pacientų 2020-2021 m. atsakymai procentais apie jiems žinomą pacientų teisinę atsakomybę už neoficialius mokėjimus ir dovanas

Pacientų buvo klausama, per paskutinius 12 mėnesių jie asmeniškai neoficialiai davė pinigų ar dovanų gydytojams ar kitiems medicinos darbuotojams. 4 pav. parodyta, kad 2021 m. 4,5 proc. ambulatorines ir 6,3 proc. stacionarines paslaugas gavusių pacientų per paskutinius 12 mėnesių jie asmeniškai neoficialiai davė pinigų ar dovanų gydytojams ar kitiems medicinos darbuotojams. Lyginant stacionarines paslaugas gavusių pacientų duomenis su 2020 m., teigiamai atsakiusiųjų sumažėjo 11,3 proc., o ambulatorines paslaugas gavusių pacientų – 12 proc. Tai rodo, kad korupcinė apraiška medikams yra žymiai sumažėjusi ir labai maža pacientų dalis neoficialiai bando atsilyginti medicinos darbuotojams už darbą, tačiau tai nereiškia, kad tokie neoficialūs mokėjimai vyko būtent mūsų ligoninėje.

4 pav. Pacientų atsakymai procentais apie neoficialius pinigų ar dovanų davimą medicinos darbuotojams per paskutinius 12 mėn. lyginant su 2020-2021 m.

Pacientų buvo klausama, ar jie pranešė ligoninės administracijai arba (ir) nurodytais kontaktais (telefonu, el. paštu ir pan.) apie atvejį, kada buvote prašomas tiesiogiai neoficialiai susimokėti. Dauguma respondentų, net 79,7 proc. į šį klausimą neatsakė. 10 proc. stacionarines ir 24 proc. ambulatorines paslaugas gavusių pacientų teigė, kad pranešė administracijai apie korupcijos atvejus nurodytais kontaktais. Vertinant tokius atsakymų duomenis galima teigti, kad pacientai arba nežinojo kontaktinių duomenų, kam jie gali pranešti apie neoficialaus mokėjimo reikalavimą arba jie tiesiog to nepadarė. Tačiau negalime atmesti tikimybės, kad pacientai nesuprato šio klausimo, ir galbūt korupcinių klausimų anketą reikėtų redaguoti, keisti aiškesniais klausimais, kurie pacientams nesukeltų dviprasmiškų nuomonių.

Apibendrinant stacionarinių ir ambulatorinių paslaugų vertinimo anketose pacientų atsakymų į pateiktų klausimų apie korupcijos pasireiškimo tikimybę rezultatus, galima teigti, kad pacientams trūksta pakankamai viešai prieinamos informacijos apie sveikatos priežiūros paslaugas. Ligoninės skyriuose apklausti pacientai nurodė, kad informacijos jiems trūksta, galbūt ji neaiškiai pateikiama. Lyginant bendrus rezultatus su 2020 m. galime daryti prielaidą, kad situacija yra pagerėjusi ambulatorines bei stacionarines paslaugas gaunančių pacientų. Pacientai taip pat nurodė, kad jie nėra pakankamai informuoti apie teisinę atsakomybę už neoficialius mokėjimus (pinigų ar dovanų davimą) sveikatos priežiūros įstaigoje. Tai rodo, kad ir toliau reikia tobulinti informacijos ligoninėje pateikimo aiškumą ir pobūdį. Iki 5,1 proc. pacientų nurodė, kad per paskutinius 12 mėnesių jie asmeniškai neoficialiai davė pinigų ar dovanų gydytojams ar kitiems medicinos darbuotojams. Nors dalis pacientų į šį klausimą atsakė teigiamai, vis dėlto matome, kad korupcinė

apraška medikų tarpe yra sumažėjusi. Be to, tai nereiškia, kad tokie neoficialūs mokėjimai vyko būtent mūsų Ligoninėje. Vertinant pacientų neoficialių mokėjimų priežastis, dažniausiai jie nori nuoširdžiai atsidėkoti medicinos darbuotojui už suteiktas paslaugas, tai nurodo, kad apie kitus padėkos būdus jie neturi informacijos. Analizuojant pacientų atsakymus, kad dauguma jų neatsakė, ar jie pranešė ligoninės administracijai arba (ir) nurodytais kontaktais (telefonu, el. paštu ir pan.) apie atvejį, kada buvo prašomas tiesiogiai neoficialiai susimokėti, galima teigti, kad didžioji dalis pacientų galėjo nežinoti kontaktinių duomenų, kam jie gali pranešti apie neoficialaus mokėjimo reikalavimą arba jie tiesiog to nepadarė, tačiau negalima atmesti tikimybės, kad šio klausimo pacientai nesuprato.
